

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ

Αέργοντας μουσική έπισκοπησις έννοούσμεν πάντας τὴν μουσικὴν κίνησιν ποὺ δίνουν στὸν τόπο μας οἱ συμφωνικὲς συναυλίες, γιὰ τὸν λόγον ὅτι σ' αὐτές περιορίζεται διλή μας ἡ μουσικὴ ἐδήλωσις, κι' αὐτές συγκαντρώνουν τὸ πόλιον ἐνδιαφέρον τῶν φιλομάθων.

Δὲν θὰ κάνω λόγον γιὰ διλα τὰ κομμάτια ποὺ ἐψιγουράρεισαν στὰ προγράμματα, τὰ ἀπὸ πρὶν γνωστὰ ἢ ἔκτεινεσμένα διλας, ψορές δὲν ἐπαρουσιάζουν κατὰ τὸ ἔξωρτικό, τούλαχιστον στὴν ἀπόδοσι, γιὰ νὰ δισχοληθῇ κανεὶς ιδιαίτερον μὲν αὐτά, μάνου λοιπὸν μία ἢ δύο συγκινέτικές εἰρηνίσεις, δύο τρία ἔργα ἑκάτος γραμμῆς ποὺ ἀρχίζονται ἀπ' τὴν ἐμφάνισιν τῆς δίδυμης Κουρούκλη, θὰ μας παραχωλήσουν μὲν λίγες γραμμές.

Τῆς Δήμαρης Κουρούκλη τὸ εὐγενικὸ παῖδικο, ἡ πλατείας δοξαριές καὶ τὸ ἀπόλυτο αἰσθητικὸ μας ἡταν γνωστὰ ἀπὸ πέραν. Ἐφέτος διμωροποιήθηκε ἀπὸ διλλῆν μορφὴ στὸ κονσέρτο τοῦ Μποκερίνη τὴν μορφὴν τῆς σοφῆς ἐκτελέστριας καὶ εἰδουσιδήποτες διεργασίες στὴν κλασικὴ ἀπόδοσι. Τὸ κονσέρτο τοῦ Μποκερίνη διλγός ἀπιπόλαιο καὶ ἐπιφραστικὸ μέγγησθε ἀπὸ τὰ κέρια τῆς τέλειος τεχνικὴς ἔκτελεσι καὶ μὲ κάποιον ἀλέργο μοντέρνου κλασικισμοῦ. Τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰ εὐγενὰ τοῦ ἀκροατηρίου τῆς δέξιαν καὶ μὲ τὸ παραπάνω.

Χάρις στὴν ἀκλειτικότητα τοῦ κ. Μητροπολίου ἀνοίγεται καὶ μιὰ πορτίτος γιὰ τοὺς Ἱταλοὺς συνθέτες. Η «συναυλία τοῦ Θέρους» τοῦ Πιτσέττη ἔνα φωτινὸ παστικό εἰναι μικρὸ δείγμα τῆς τέχνης τῶν μοντέρνων Ἱταλῶν συνθέτων. Πολυυφωνία, πολυμελρίδα ἔστω καὶ χωρὶς συμμετρίαν καὶ κατεύθυνσι, μιὰ ἐσανία αἰσθηματικότης, ἀποτελοῦν τὰ κύρια στοιχεῖα τοῦ ἀξιοσημείωτου αὐτοῦ κομματιοῦ. Φανερώνουν τὸ συνθέτη μορφωμένο στὴν παλῆ τιτανικὴ σχολὴ τῶν πολυφωνικῶν μελωδῶν καὶ κάτοχο ἀπόλυτο τῆς τέχνης του στὴν ὁργήστρα. Ἀπεναντίᾳς απαρατάστατο καὶ κούφῳ τὸ τρίπτυχο τοῦ Τάσσου γιὰ ἔγχορδα. Ο «Τάσσαν, είναι λέσσι, ὃ ποὺ διακεριμένος συνθέτης τῆς νέας Πολιωνικῆς σχολῆς. Μπροτερ, ἀλλὰ προκειμένου γιὰ τὸ τρίπτυχο δὲν μποροῦμε παρὰ νὰ εὐχηθεούμε καὶ σ' ἄλλα μὲ δύσκια.

Μπραΐλλοφσκιν Φαραντάτος. —Προτυπωνά νὰ σιωπήσω γιὰ τὸν πρῶτον καὶ νὰ ειπωθήγη καλά λόγια γιὰ τὸν δεύτερον. Ο Φαραντάτος λοιπὸν είναι ὁ ἀξιολογότερος Ἑλληνος ἀρτίστας. Δὲν είναι μονάχα τέλειος στὸν μηχανισμὸ καὶ στὴν τεχνικὴ ἔκτελεσι, ἀλλὰ παρευσιασθεῖται καὶ κάθε χρόνο πραγματικὴ ἔξελιξις στὴν ἀπόδοσι τὴν αἰσθηματικὴ καὶ τὴν αισθητικὴ. Κάτοχος ὅπου εἴπομε τὴν τεχνικής τοῦ ὄργανου τοῦ αποδήσεως καὶ χρονιατίζεται μὲ τὴν βοήθεια τοῦ «πεντάλα» ἀλλὰ ἐμπνεύμασος ἀπὸ τὸ εὐγενικὸ μουσικὸ του ἔνστηκτο. Γ' αὐτὸς ἔνθαλες ἀπαράμιλλα τὸ «Κουρούκλη» σὲ ντο ἔλασ. τοῦ Μπετόβεν, αὐτὸς καθ' ἔκυτο ὅχι τὸ καλύτερο τοῦ μεγάλου μαστότρου καὶ ἐχειροκροτηγήσεις μὲ εἰλικρίνεια.

Η χοροφδιά τῶν παιδιών τῆς Βιέννης ποὺ κ' ἔφθασε μάζα ἐπεισέθημε εἰχε τὸ παλαιό περιουσό σουζέ. Μ' ὅλην τὴν φτώχια δ' κόροις ἐγέμισε τὴν σάλαν τῶν «Ολυμπίων» σ' διεσ τῆς συναυλίας τους. «Οποιος ἔπηγε ἐσυγά ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν πενταρχία, τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ὄρθρωσην τῶν λιλιπούτινων καλλιτεχνῶν. Τὸ μικρὸ σοπρανίνο μὲ τὴν κολορατούρα του καὶ οἱ ἄλλοι: σολίστας μὲ τὶς εὔρυθμες φωνές τους διακρινόντουσαν μέσα στὴν ἐνότητα τοῦ δλου.

Οι παιδικές χοροφδιές χρονολογοῦνται ἀπὸ τετρακόσια περίπου χρόνια. Αὐτές ἀποτελοῦσαν ἀλλοτε τὶς περιήμερες μαυτριές τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Βιέννης καὶ ἀπ' αὐτές ἐβγήκαν

Σεδύπερτ, δι Χάλδην και διλοί κατόπιν τραγουδιστές περίφημοι και συνθέτες. Τα παιδιά εκεί κάθουν αιτά ποι δικούςαμε, ένων σ' άμπες παιζουν τό λύκο και τ' ἄρνιά κι: ἀλληλοσφάδευται.

Η «συμφωνία τῶν ἀνθρώπων» τό νέο συμφωνικό έργο τοῦ κ. Καλομοίρη εδρήχει σε πρώτη ἀκρόστια και θαυμαστές και ἐπικριτές. Βίδαια ἔργα τέτοιου μετρού δὲ είναι δυνατόν νά κριθούν στις λεπτομέρεις τους ἀπό μια και μόνη ἀκρόστια γι' αιτό δ' οποιανόμενος πειροφίζεται στὴν ἑντύπωσι ποὺ τοῦ ἀφήσει τὸ πραγματικά ώραλο «ἰδίῳλιο στὰ χωράφια» μὲ τό κόρο και τὴν ἀνθηρή του ἁνορχήστρωσι και τὸ φινάλε στὰ βουνά για το μπροστοῦ.

Τό σκέπτοντο «βάδιμη, βάδου, γρηγορίλα» ακλ δὲν προσθίτει τίποτα τό οὐδιαστικό στη συμφωνική μάζα τοῦ άλου ἔργου. Εκεγκίνητα μονάχα ή ἡχηρή φωνή τῆς μετέωρης Νικολαΐδη, πού με σταθερότητα και με κάποιο λυρικό πάθος ἀπίστωτε τὴν λυρική ἀπαγγελλία. Τό πρώτο μέρος συνθέματος σ' ρυθμό 3/4 μὲ τους τρεις ἐναλασσόμενο δὲν ἡμέραστον νά παρακολουθήσω στὴν ἔξαλιτη του, δύοτα κατά διατονικὰ ἐμβῆκα στὴ σάλια πρὸς τὸ τάλον. Τό ἔναντιόν ὅμως, πόνος νέα ἔργου, τέτοιων ὑποστάσεων, πολυσύρματων, πρέπει νά τ' ἀκούσω κανεὶς θυδ και τρεῖς φορὲς γιὰ νά τα αἰσθανθῇ και νά τὰ ἔκτημάτη σ' δέλες τους τις λεπτομέρειας δὲν ἔνανδήν τους και ἔτοι πάροις μόνο μετά ἀπλῆ ιδέα. Και τάρα, ὁπωτό, ἀγορεύεται μὲ τὸ πρακτικόν ἔργο: δὲν ὑπάρχουν ἀράγε ἀλλα θάματα ἀπό τὴν «Ἐλληνική ζωή», ἔχοντας ἀπό τὰ γραστίδια, τὰ θυμάρια, τους τουπάνους και τ' ἄρνια, πού νά μπορέσουν νά ἐμπνεύσουν ἔναν Ἑλλήνην συνθέτη και νά τὸν κάθουν νά τὰ χρωματίγια μὲ τὸ ἔξεγυσιομένο νεοελληνικό μοτίβο ἀπλά και ωραία.

Αν καταγινώσκουν πραγματικά στὴ σύνθετα και φυσικά, ἀν είχα τὸ ἀπαιτούμενο δημιουργικό ταλέντο θὰ ἀδσκήμαται ἔναν τάσσον πέραμα και δὲ θεός βισθόδη.

Καθώς θὰ διαδέχηται σ' ἀλλή στήλη, ἡ «Ἐλληνική ἀγγητική και ἀδούσα» τανύια δὲ «Ἀγαπητικός τῆς βιοκοπούλας» πού γιρίστηκε στὴν «Ἐλλάδας ἀλλά ή μουσική τῆς προσαρμογῆς» ἔγινε στὸ Βεραλόνι εἰχε ἀρκετὴν ἐπιτοιχία. Στὴν ἐπιτυχία τῆς αὐτή τού συνέσθεται και ἡ ἔντεχνη μουσική του κ. Δ. Λαυράγκα η δύοτα συντονίζει και συγχρονίζει τόσον ἐπιδέξεια τὰ Ἑλληνικά μοτίβα μὲ τὴν ἀγροτική ὑπόθεσι τοῦ κωμειδυλλίου.

Είναι μιά καλή ἀπαρχή πού ἀνοίγει: νέο δρόμο στούς συνθέτες μας.

ΔΗΜ. ΔΕΜΟΣΤΟΥΦΗΣ

ΜΟΥΣΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΒΙΕΝΝΗΣ.— Σωστά χειλιδονάκια μέσ' στὴ βαρυχειμωνιά μᾶς ἡρθαντα τὰ Βιεννεάκια νά σκορπίσουν τὴ χαρὰ ἀνάμεσά μας, μὲ τὸ ἀλησμόντη, τὸ δροσερό τραγούδι τους. «Υπόδειγμα μουσικότητος τὸ κόρα τους, σωστὸ γλέντι, γ' αὐτά και μωσαγώγια για μᾶς ή ἔκπλευτοι τῶν θεατρικῶν ὕσγων τῶν Haydn, Lortzing, Suppé». «Ἐν' ἀγοράκι μόλις 11 ἐτῶν δ' Altvaterer χωρὶς νά φαινεται καθόλου πότε τὸ σκέπτεται μᾶς ἔκπλευτο νά καταλαμψούμε τί δι' πῆ ταλέντο πειθαρχικά καλλιεργημένο. Ταλέντο ήθοποιού και τραγούδηστην συγχρόνως, τοῦς καλά προσαρμοζόμενο στοὺς τρεῖς διαφορετικοὺς όρλους τοῦ «Εἴδημον παλληκαριού», τοῦ Haydn, τῆς «Δοκιμῆς τῆς δύπερας» τοῦ Lortzing και τοῦ «Φαρμακοποιού», τοῦ Haydn. Στὸ πρώτο ἔνας τέλειος ψευτοτάταλανος τῆς παιλῆς σχολῆς μὲ τὸ πλατύγυρο κατέλιο και τὴ μαρκών μπέτα, στὸ δεύτερο, πρόμα απίστευτο, ματιά τρισχαριτομένη συμπτρέτα, πού ἔβαλες τὸ κεφάλι σου ώπι δὲ μπορούσε νά είναι ἀγοράκι και τὸ τρίτο δὲ ζωηρός βούθης τοῦ φαρμακοποιοῦ.

Δεύτερο νούμερο για σπουδαιότατο δ Leo Slapak πού θὰ μποροῦσε νά δώσῃ μάθημα σ' ολές τις ςορπαὶ τῶν Μουσικῶν σχολῶν μας. «Ἐτραγούδησης τὸ Wieggenlied τοῦ Mozart (τὸ ἀμφισβητούμενο ἀπό τὸν μαθητὴ του Ries) μὲ ἀρμαστὴ τέχνη, ὡς σολίστας στὴν πρώτη στροφή και ὡς accompagnatore τῶν μικρῶν συντρόφων του στὴ δεύτερη, τραγούδωντας τὸ μέρος τοῦ πάνον.

«Εκτός ἀπό τις τρεῖς συναυλίες ποδῶσαν τὰ χαριτωμένα αιτά παιδάκια ἔλαβαν μέρος και στὴν δη λαϊκή τῆς ὁρχήστρας τοῦ Ωδείου Ἀθηνῶν μὲ τὴ Λειτουργία Νέων σωνας τοῦ Haydn και τραγουδία τῶν Schumann, Mozart και J. Strauss. Στὴ λειτουργία